

Voers Blad

December 2018

- Generalforsamling i Borgerforeningen - side 02
- Mindeord om Simon Munk - side 09
- Julebasar - side 09
- Fantastisk kulturlandskab - side 12
- Nyt fra Borgerforeningen - side 15
- * En by ved Ry - side 20
- * Det nye Menighedsråd - side 22
- Kirkelige aktiviteter - side 24
- Det gode liv... - side 27

TRYGHED - NATUR - FÆLLESSKAB

INDKALDELSE TIL GENERALFORSAMLING

I henhold til vedtægterne, indkaldes der hermed til Ordinær Generalforsamling i Borgerforeningen for Voerladegård og omegn tirsdag 29/1-2019 kl. 19.30 i Forsamlingshuset ([tjek \[www.voerladegaard.dk\]\(http://www.voerladegaard.dk\) for ændringer](http://www.voerladegaard.dk)).

Vi gør opmærksom på, at der kun er stemmeret på Generalforsamlingen for medlemmer af Borgerforeningen, der har indbetalt kontingent. Kontingent gælder ét helt kalenderår ad gangen. Se også særskilt info i Voers Blad side 16, samt på www.voerladegaard.dk.

Vi håber på stor deltagelse.

Den ordinære generalforsamling har jf. vedtægterne følgende dagsorden:

1. Valg af dirigent
2. Formandens beretning
3. Forelæggelse og godkendelse af regnskab samt evt. budget, herunder fastsættelse af kontingent
4. Behandling af indkomne forslag fra bestyrelsen
Se www.voerladegaard.dk for opdatering af dagsorden. Indkomne forslag fra Bestyrelsen er ikke fastlagt endnu i skrivende stund.
5. Behandling af indkomne forslag fra medlemmerne
6. Valg af bestyrelse og suppleant jf. § 3 i Foreningens vedtægter (se nedenfor)
7. Valg af 2 revisorer
8. Eventuelt

Forslag, der ønskes behandlet på generalforsamlingen, skal være Formanden i hænde senest 4 dage før afholdelsen.

TRYGHED - NATUR - FÆLLESSKAB

§ 3 Foreningens ledelse

- Stk. 1. Foreningen ledes af en bestyrelse, som består af en formand, kasserer, sekretær samt yderligere 1–4 medlemmer.
- Stk. 2. Bestyrelsesmedlemmerne vælges for en 2-årig periode, hvor formand og 1–2 bestyrelsesmedlemmer vælges i lige år og kasserer og sekretær samt 1–2 bestyrelsesmedlemmer vælges i ulige år. 1 suppleant vælges for et år af gangen.
- Stk. 3. Bestyrelsen er foreningens daglige ledelse og repræsenterer foreningen i alle forhold.
- Stk. 4. Bestyrelsen kan nedsætte de udvalg og arbejdsgrupper, den finder nødvendig.
- Stk. 5. Valgbar til bestyrelsen er ethvert medlem af foreningen, der er fyldt 18 år.
- Stk. 6. Intet medlem af bestyrelsen hæfter personligt for foreningens gæld.

Indholdsfortegnelse:

Side:

- 2... *Borgerforeningen*
- 3... *Redaktionen*
- 4... *Voerladegård Skole*
- 6... *Børnehaven*
- 8... *KFUM Spejderne*
- 10... *Idrætsforeningen*
- 12... *Kulturlandskab/udgravning*
- 14... *Ungdomsklubben / Bogcaféen*
- 15... *Borgerforeningen*
- 18... *Ved bredden af Mossø*
- 20... *Gamle historier fra sognet*
- 22... *Menighedsrådet*
- 24... *Kirkens aktiviteter*
- 27... *Sognepræst Peter Tast*
- 32... *Gudstjeneste- og aktivitetsliste*

Forside: Voerladegård Kirke i vinterdragt.

Næste blad udkommer ultimo fbr. 2019.

Deadline for artikler til næste blad er 1. fbr. 2019.

Redaktionen

Voers Blad udgives af
Voerladegård og omegns
borgerforening

Ansvarshavende:

Henrik Ellegaard
henrik.ellegaard@gmail.com
tlf.: 26 63 60 74

Redaktionssekretær:

Nis Heissel
voerladegaard@gmail.com
tlf.: 26 16 55 88

Korrekturlæser:

Hanne Borre
hb.yding@gmail.com
tlf.: 75 78 24 54

Distribution:

Karl Svansø Iversen
inger.karl@fibermail.dk
tlf.: 75 78 28 05

Det nordiske køkken på Klostermølle

Af Diana og Veronika, 6 kl. Voerladegård Skole

I september måned har 5. og 6. klasse i madkundskab arbejdet med emnet: Det nordiske Køkken. Al undervisning blev om fredagene flyttet til Klostermølle, hvor vi sammen med den nye naturvejleder, Thomas, fik set, rørt og smagt på nogle af naturens råvarer. Her er et udpluk af logbogsnoter fra dagene skrevet af Diana og Veronika:

7. september 2018 Muslinger

Klokken 8:00 gik vi alle sammen ned til Klostermølle. Det regnede rigtig meget, men kun få af os blev deprimerede på trods af vejret. Da vi ankom, skulle vi egentlig have været på græsplænen, men det øsede rigtig meget, så vi anbragte os selv i madpakkehuset ved parkeringspladsen. Så kom der en naturvejleder, som hedder Thomas. Han havde nogen muslinger, krabber, søstjerner og en brandmand med. Dem fortalte han lidt om, og så fik vi lov til at pille/røde/rage i det. Vi lærte en masse om muslinger, bla., at de er bløddyr, at blåmuslinger lever på lavt vand i saltvand, og at der er registreret 152 arter i Danmark.

Senere skulle vi lave suppe med blåmuslinger, løg, hvidløg, gulerød-

der, porre, salt og peber, fløde, citron, hønsebouillon, timian og olie.

Muslinger skylles

Er de friske?

Suppen koger ...
rigeligt med fløde

Det smagte rigtig godt, og vi ser frem til at gøre det igen.

13. september 2018 Fisk

Så blev det fredag igen og denne gang skulle vi trække vod og dissekere fisk. Thomas kom igen, denne gang sammen med en anden naturvejleder, som hed Peter og skulle hjælpe os med at trække vod. Vi gik ned til vandet og blev delt i to hold,

fordi at voddet skulle trækkes lige op, så fiskene ikke svømmede ud af det.

Der trækkes vod

Efter at vi havde trukket voddet op, skulle vi kigge på fiskene, vi havde fanget. Der var desværre kun små aborrer og sandarter, men heldigvis havde de nogen regnbueørreder i fryseren, som vi dissekerede, stegte og spiste.

Ørreden dissekteres

21. september 2018 Gråand

Sidste fredag på Klostermølle skulle vi høre noget om gråænder. Vi hørte om, hvordan ænderne lever, at man skyder ænder med haglgeværer, og hvordan man kender forskel på en han og en hun. Hannen har mange flere farver end hunnen, fordi hunnen

skal kunne skjule sig godt. Efter vores hoveder var blevet fyldt med viden, skulle vi lave andegryde. Vi skulle flå en and.

Gråand klar til slagtning

Det vil sige at vi skar brystkødet ud af anden og skyllede det. Så skar vi det i tern og puttede det i en gryde sammen med nogle grøntsager. Det stod over på bålet indtil det var kogt igennem. Så skulle vi spise det og det smagte virkelig godt, men ikke alle kunne lide det.

Da vi havde spist skulle vi evaluere dagen. Langt de fleste synes, at det havde været en god dag og det synes lærerne vist også.

Også lidt tid til leg.

Aktiviteter i børnehaven

Af Tina Sørensen, institutionsleder

OL-uge i Eventyrhulen

I hele uge 41 har vi i børnehaven haft OL-uge, hvor vi har lavet alle mulige forskellige bevægelses- og idræts-aktiviteter. Vi har trænet hårdt hele ugen for at blive klar til skolernes motionsløb, der som altid blev afviklet fredagen før efterårsferien. Den hårde træning gav pote – tilsammen løb alle børnehavebørnene 169,8 km, og rigtigt mange af dem løb 5 km, og nogle få af de rigtigt seje løb 6,2 km! Det er altså godt gået af børn på 3-6 år!

...det er nok bænkebidere...

På tur med naturvejleder

I Skanderborg Kommune har vi forskellige kulturtilbud, som daginstitutionerne kan benytte sig af. Der er både samarbejde med Skanderborg museum og biograf- og teater-tilbud. Og et af de tilbud, vi er rigtigt glade for, er vores årlige besøg af en naturvejleder fra Sletten. I år har vi igen haft besøg af Majken, som er helt fantastisk til at fange ungernes opmærksomhed og fortælle om alt det, der lever og gror i skoven, så det er både sjovt og til at forstå, selv om man "kun" går i børnehave.

HØSTFEST

Hvert år arbejder vi i august og september med emnet HØST i børnehaven. Vi taler om kornsorterne, maler vores eget mel – som selvfølgelig bliver bagt til brød. Vi er på bondegårdsbesøg og meget andet. Det hele skal selvfølgelig slutes af med et brag af en høst-fest! Den løb i år af stablen d. 20. september. Der var optog gennem hele skolen, og børnenes medbragte korn, frugter, bær, grøntsager og blomster blev båret til høstbordet. Der blev sunget og danset nogle af de gode gamle, f.eks. "Først den ene vej...", "Rits, rats, filijong gong gong..", "Æblemand" og mange andre

"Med hænderne si'r vi
klap, klap, klap...."

"Skomagerdrengen
er et s..."

Spejdere til sponsorløb.

22. september deltog spejderne i sponsorløb arrangeret af Brædstrup Y's Mens Club. På en time blev der gået, løbet og cyklet 136 km og tjent 6050 kr. til spejderne.

Y's Mens Club'en havde sørget for fint afmærkede ruter med start og slut på hovedgaden i Brædstrup. Der blev speaket og heppet ved målstregen, og deltagerne blev forkælet med mad og drikke under og efter løbet.

Sponsorholdet

Tak til alle sponsorer!

Private sponsorer gav en god skilling. Størstedelen af indtægten kom dog fra firmasponsorater. For hvert sponsorat bar én løbsdeltager firmaets logo under løbet.

Tak til: Trailergården (10), Yding Enggaard Slagtervarer (7), Sofi (5), Tønning Auto (5), Det lille Røgeri (2) og Vestbirkvejens Trælast (2).

Det indsamlede beløb dækker noget af hullet efter avisindsamlingens ophør. Spejderne håber, den sidste del af hullet dækkes af et andet nyt initiativ, som finder sted den 2. december, hvor der bliver juletræssalg og basar.

Mindeord om Simon Munk

Mandag den 22/10 mistede vi Simon Munk – en engageret 22 årig spejderleder, der faldt om og døde uden varsel og forudgående sygdom. Det kom som et chok for os alle - unge som gamle.

Vi mindes Simon som en glad, hjælpsom, ”praktisk bamse” med et STORT SPEJDERHJERTE. Han var snakkesalig, klar til spas, og han havde altid en sej spejderfortælling.

Simon havde sin egen måde at gøre tingene på, og man var aldrig i tvivl om hans engagement. Således oplevede junior-trop (10-14 årige), hvor Simon var spejderleder, at han højt og tydeligt markerede sin mening. F.eks. erindres det sidste møde, hvor han gjorde klart, at de skulle blive bedre til at samarbejde. Netop værdien af et godt samarbejde var en mærkesag for Simon, og målet om bedre samarbejde står tilbage som et stærkt eftermæle.

Simon var aktiv i spejderlivet langt udover Voerladegård Gruppe: Aktiv i Pionerernes Fagforbund bl.a. med forpionering til landslejr, uddannet træklatreinstruktør, centermedarbejder på Trevæld Spejdercenter, med i Klan-Badeand m.m.

Hans store drøm var at etablere et knivværksted med smedje på bedsteforældrenes gård. Værkstedet havde han samlet udstyr til gennem flere år. Han gik og glædede sig over, at der netop var blevet støbt gulv, så stedet kunne begynde at tage form og blive til et samlingssted, der kunne danne ramme for særlige spejderaktiviteter.

Ære være Simons minde.

 VOERLADEGÅRD GRUPPE inviterer til **søndag**

JULEBASAR 2. DEC

Kl. 13-17

- med juletræssalg
- gløgg & æbleskiver
- lav din egen juledekoration
- lotteri
- salg af fine ting

v. spejderhuset, Holmedal 55, Voerladegård

DER SÆLGES OGSÅ
JULETRÆER
SØNDAG D. 16.12.

Nyt fra Voerladedegård Idrætsforening

Af Kent Rasmussen og Ulrik Holm

Naturfitness

VIF søger hjælp til projekt "Naturfitness" på den tilgroede volleyballbane på sportspladsen.

Bestyrelsen søger hjælp til: planlægning, fondsøgning og evt. én, der kan tegne og give gode råd.

Området er ca. 8 X 20 m, men det kan evt. udvides ved at inddrage noget af asfalt-området ved legepladsen.

Kontakt bestyrelsen, hvis du/l vil hjælpe med projektet.

Inspiration til fitnissbane

Nyt fra gymnastikudvalget

Gymnastiksæsonen er kommet godt i gang. Alle hold var startet op i uge 38.

Vi er så glade for, at så mange igen i år har valgt at tilbringe vinteren inde i hallen sammen med vores dygtige instruktører. Præcis 150 børn og voksne har meldt sig på et eller flere af vores hold! Det er helt fantastisk!

Som noget nyt i år har vi endelig fået Yoga på programmet. Det er vi rigtig glade for!

Yoga er en helt fantastisk form for udstrækning, styrke og balance i et, som virkelig kan hjælpe én med at finde noget ro i en alt for hektisk hverdag. Det er der også 39 kvinder som mænd, der har opdaget, og hver onsdag fra kl. 19.00 til 20.30 bliver de strakt godt igennem og kommer helt ned i gear. Tak fordi I har taget så godt imod det nye tiltag!

Igen i år har vi kort efter sæsonstart haft besøg af Mick Ørting, DGI instruktør fra Odder gymnastikforening, til vores "træner træningsdag".

Fokus var i år på modtagning, så instruktører og udøvere kan føle sig sikre ved at udføre deres "hverv".

Det var instruktører fra forældre/barn, Tons og Tummel, Spring 1 og 2, der var på "skolebænken" for at træne deres færdigheder. Der var masser af input og træning, både for nye og gamle instruktører. Vi følger stadig "den røde tråd", gennem disse hold. Det betyder, at der allerede fra Forældre/barn holdet, leges

og øves øvelser, der op gennem de forskellige hold styrkes og forbedres, så vanskeligheden øges fra kolbøtter og sideruller til hurtige flikflak'er og høje saltoer på spring 2, hvis modet er til det.”

Sæsonen for gymnastikken slutter traditionen tro med vores forårsopvisning. Så sæt allerede nu kryds i kalenderen d. 23.3.2019 kl 13.30-17.00, hvor du kan komme og se vinterens resultater.

Husk at i VIF er der plads til alle, så hvis du savner noget motion, så kig på www.voerladegaardif.dk og se, om vi ikke har et hold, der passer efter dit ønske. Her er altid plads til flere.

Nytårskur

VIF afholder igen i 2019 vores traditionelle Nytårskur for alle trænere, hjælpetrænere og udvalgsmedlemmer, som tak for indsatsen i VIF.

Det foregår **fredag d. 25/1 2019 kl. 18.30 i forsamlingshuset**. Så sæt allerede nu **X i kalenderen**.

SU. senest d. 31/12 på klubmodul. Vi ses til en hyggelig aften.

Mvh. bestyrelsen.

Vøerladegård - et fantastisk kulturlandskab

Af Steen Kjeldsen

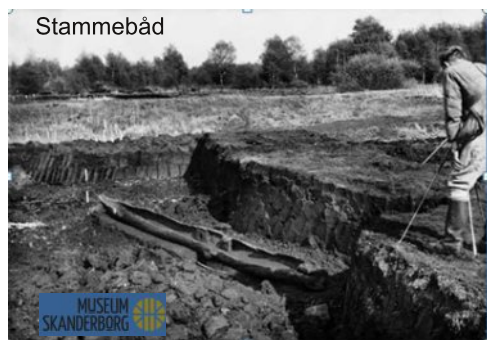
Helt siden stenalderen har området omkring Vøerladegård tiltrukket mennesker - i et landskab, som arkæologer kalder for "spektakulært".

Menighedshuset var en septemberaften fyldt med nysgerrige borgere, da Louise Søndergaard, arkæolog på Skanderborg Museum, fortalte om udgravningerne på Blegsø Banke 2. Den seneste udgravning fandt sted i foråret 2018 i forbindelse med udstykningen af de nye grunde langs "bagsiden" af Galgebjergvej.

I årtusinder før kommunen udstykkede området til nye huse, har indbyggerne kunnet nyde udsigten over Blegsø,

Bosættelse med udsyn

På toppen af bakken med udsigt til alle verdenshjørner bosatte vores forfædre sig. Nøjagtigt som vi gør i dag. Tidligere udgravninger har vist spor fra stenalderen, herunder en stammebåd fundet i den nu tørlagte Blegsø.

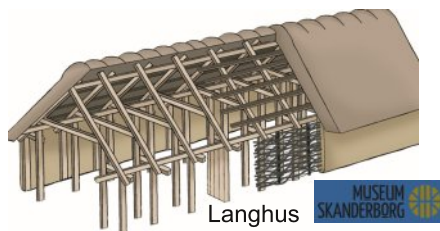
Båden blev udgravet i 1950'erne, og den menes at være op mod 6000 år gammel.

På Blegsø Banke-grundene 32-35 er der fundet spor, som arkæologerne tolker som mulige rester af en langhøj, dvs. en aflang gravhøj fra bondestenalderen.

Der har også været mange bronzealdergravhøje i området, men mange kan ikke ses længere, da de er pløjet væk. Hvorfor stenaldermennesket har valgt at bosætte sig netop her, kan der kun gisnes om. Der er selvsagt ingen skriftlige beretninger. Et bud kunne være, at det er tæt på et "trafikalt kryds", dvs. ikke langt fra vadestedet ved Gudenåen. Der har været nem adgang til drikkevand og mulighed for at supplere agerbruget med fiskeri.

Udgravningen dette forår afslørede flere langhuse fra førromersk jernalder (500 f.Kr. – år 0) og jernalder (100 e.Kr. - 400 e.Kr.) Der blev fundet spor fra fire små huse nær Holmedal.

Hver især har disse lerklinede huse været 10-12 meter lange og fem meter brede. Halvdelen af huset har været indrettet som stald, og husene har haft to modstillede indgange. I huset har der været et åbent ildsted, hvor fx suppe og grød er blevet tilberedt.

Udendørs er der blevet fundet spor af "kogestensgruber", dvs. jordovne, hvor kød blev tilberedt ved hjælp af opvarmede sten. En meget velsmagende måde at tilberede nedlagt bytte på. Der er også fundet andre spor af "gruber", fx lertagningsgruber. Her fandt man ler til de lerklinkede vægge og gulve samt selvfølgelig til forskellige typer af keramik.

Tidligere udgravninger har blotlagt både spor fra stenalderen (Blegsø Banke 13-15) og vikingetiden (Blegsø Banke 18-28). Fra vikingetiden er der fundet 27 jordfæstegrave, alle øst-vest vendte.

Med sig i graven har de afdøde fået bl.a. knive og enkelte glas- og ravperler. Intet blandt gravfundene tyder på, at disse

Jordfæstegrav fra vikingetiden

mennesker endnu var kristne.

Bopladsen til vikingegravpladserne er ikke fundet, men befinder sig måske i området under parcellerne på Galgebjergvej og/eller Gantrupvej?

Der skete ikke en pind i middelalderen

I middelalderen grundlagde munkene Voer Kloster ved Klostermølle omkring år 1160. Få årtier herefter, omkring år 1200, blev Voerladegård kirke opført. Allerede på det tidspunkt blev der også bygget tre store avls-gårde i Voerladegård, der hørte under og producerede landbrugsprodukter til klosteret.

Fra tidlig middelalder til et stykke op i 1800-tallet skete der kun ganske lidt i Voerladegård. I hvert fald ift. byens størrelse. Således er der kun indtegnet få gårde på et kort over byen fra starten af 1800-tallet.

Som arkæolog Louise Søndergaard formulerer det:

"Der sker ikke en pind i Voerladegård fra tidlig middelalder til starten af 1800-tallet".

Pragtfund har arkæologerne ikke fundet i Voerladegård, men alligevel vidner de mange spor i landskabet og under mulden om mange menneskers færden gennem tusinder af år. Interessant viden for os, der for tiden er oven muld!

Se mere om de lokale udgravninger på www.kulturarv.dk/fundogfortidsminder

Nyt fra Voerladegård Ungdomsklub

Af Kirsten Ejs Siggaard, klubleder

Skoleåret er efterhånden ved at være taget godt hul på, og det samme er året for ungdomsklubben i Voerladegaard.

Vores skønne unge kommer stabilt i klubben, og vi gør, hvad vi kan for at følge ønsker og initiativer fra vores medlemmer.

Lige nu venter vi på at modtage et nyt bordtennisbord. For andre kan det virke som en lille ting, men når nu det bord, vi har, er rimelig skrøbelig på grund af mange års brug, kan det virke som laaang tid at vente på et nyt. Bordtennisbordet er en af de ting, der bliver brugt god tid på i løbet af en klubaften. Der er faktisk flere underlige måder at spille med bat og bold på! Kun fantasien sætter grænser..

Vi har prøvet noget nyt i klubben. Vi har været til Comedy i Horsens Ny Teater. Det var en god aften med grin og spas.

Konceptet var, at vi vidste, hvem

der var vært, og så vidste vi også, at der ville komme to stand up'er, der var kendt fra TV.

Vi var friske! Måske gør vi det igen en anden gang.

Hver tirsdag bruger vi stadig hallen. Vi har været så heldige, at vi kan låne den bagerste del af hallen af dem, der laver Cross Fit i den store del af hallen. Det er skønt, at vi kan gå i hallen forholdsvis tidligt om aftenen, og så kan vi spille bold i lang tid. Så tak fordi vi må låne den del. Det betyder meget for os!

Nogle aftener laver vi "ingenting" i klubben. Det kan lyde underligt, for det betyder faktisk, at der er god gang i klubben alligevel. Der er altid en eller anden form for aktivitet et sted i klubben. Og ingen sidder alene. Der er altid nogen at være sammen med. Altid nogen at snakke med - eller være aktiv sammen med.

VOERLADEGAARD UNGDOMSKLUB

Nyt fra Bogcaféen

Bogcaféen dropper den ugentlige åbningstid i Menighedshuset pga. manglende besøg. Det er fortsat muligt at låne og bytte i busskuret samt i reolerne i Menighedshuset og Forsamlingshuset, når der er åbent i forbindelse med arrangementer.

Nyt fra Borgerforeningen

Af Lars Ulsø, formand

Borgerforeningen har nu været i gang i snart 2 år. På den stiftende Generalforsamling spurgte vi de mange fremmødte, hvad, de syntes, var relevant for Borgerforeningen at arbejde videre med? De mange forslag blev inddelt i forskellige grupper, og derfra oprettede vi forskellige udvalg.

Efterfølgende ville vi tage fat i en overordnet vision for området og en strategi for, hvordan vi bedst får implementeret de mest relevante forslag. Ret hurtigt skiftede fokus dog mod at få leveret noget konkret, inden det første år var gået, og vi satte alle kræfter ind på at få folderen om Voerladegård og ny hjemmeside færdiggjort.

I det forgangne år er der blevet brugt mange kræfter fra bestyrelsen på at gennemføre Åben By arrangementet. Et arrangement vi i øvrigt påtænker at gentage i foråret.

Bestyrelsen er dog også kommet til den erkendelse, at det er umuligt for 6 personer at løfte de mange opgaver alene, og det er heller ikke meningen, at bestyrelsen alene skal være den udøvende kraft.

Vi har i den forbindelse evalueret og kommet frem til, at det nu er tid til at bruge bestyrelsens kræfter på at udarbejde den omtalte vision og strategi således, at det bliver tydeligere for borgerne at se hvilke udvalg, der er, og de konkrete behov for hjælp, således at vi kan styrke de enkelte udvalg med frivillige, som brænder for en konkret sag. Jo flere vi er, jo mere får vi op at stå som en samlet flok.

I forbindelse med vores evaluering er vi også kommet frem til, at vi skal styrke vores kommunikation til de unge og ældre i området, og vi mangler i den forbindelse at etablere et børne-, et unge- og et ældre-udvalg. Så er du ung eller ældre, og ønsker du at være med til at opbygge et stærkere talerør for netop de ønsker, de unge og ældre har - så henvend dig meget gerne til en fra bestyrelsen. Børneudvalget, påtænker vi, udgøres af skolens elevråd.

Mange af de ønsker, vi arbejder med, kræver en form for finansiering. Derfor ønsker vi også at styrke dette område. Derfor søger vi også personer, der har tiden og lysten til at indgå i et finansieringsudvalg. Det kræver ingen forudgående kendskab, blot lyst, tid og gå på mod. Så hvis det er noget for dig så henvend dig meget gerne til bestyrelsen.

Fortsætter

Der er mange små byer i kommunen, og vi har alle de samme ønsker til kommunen i form af cykelstier, busforbindelser etc. Mange af de andre landsbyer er velstrukturerede med stærke borgerforeninger med store udvalg, så der er kamp om Kommunens gunst.

Derfor er det uhyre vigtigt at vi alle bidrager med det, vi kan, således at Voerladegård og Omegn viser, at vi vil, og vi kan, når vi står sammen. Bestyrelsen kan ikke løfte det alene, men vi forpligter os til at tydeliggøre, hvor der er brug for borgernes indsats. Så mød op til Generalforsamlingen den 29. januar og hør om den nye vision og strategi for Voerladegård og Omegn.

Nyt fra Kassereren

Så er det snart tid til at indbetale for medlemskab af Borgerforeningen for 2019. Dette skal være gjort senest d. 28. januar, hvis du vil have stemmeret på generalforsamlingen. Du kan indbetale allerede nu.

Indbetalingen kan ske enten på MobilePay på nummer 12351 "Voerladegård og Omegns Borgerforening". Husk at oplyse adresse og e-mail. Eller på konto nummer: 1981-4394862237. Husk også her adresse og e-mail. Medlemskabet koster kr. 100 for privat-personer og kr. 250 for foreninger og institutioner.

Udover stemmeret på generalforsamlingen går midlerne fra medlemskabet til de forskellige projekter og aktiviteter, de forskellige udvalg arbejder på. Nogle af disse er omtalt andetsteds i bladet, og nye ideer vil blive præsenteret på Generalforsamlingen 29. januar.

Hvis du har spørgsmål til ovenstående så kontakt Peter Glibstrup på tlf. 29227222 eller e-mail peter@gghorses.dk

Trafiksikkerhed gennem Voerladegård

Borgerforeningen har nedsat et udvalg, som skal arbejde hen imod at give en større trafiksikkerhed gennem byen. Borgerforeningens bestyrelse samt tre af byens øvrige borgere har meldt sig til udvalget. Sammen vil vi arbejde for at finde de bedste løsninger, der giver skolebørn og øvrige cyklister en bedre trafiksikkerhed.

D. 29.10.2018 blev der afholdt møde mellem udvalget og en konsulent fra Skanderborg Kommune. På mødet blev det drøftet, hvilke konkrete muligheder der er for at forbedre trafiksikkerheden.

Der er bl.a. taget beslutning om, at lysreguleringen ved skolen fremadrettet i udgangspunktet lyser grønt for bilisterne. Det bliver kun rødt, når der er trykket for overgang via fodgængerfeltet. Det er håbet, at denne ændring vil medføre, at bilisterne stopper for rødt lys. Som det er nu, er der desværre en del

bilister, der er klar over, at lyset skifter til grønt, når de nærmer sig, hvorfor der ikke altid bliver stoppet for de fodgængere, der måtte vente på overgang, hvilket har medført flere farlige situationer. Når ændringen træder i kraft, vil der ved skiltning blive gjort opmærksom på forandringen.

Det er ligeledes aftalt og besluttet med kommunen, at der vil blive iværksat en ny trafiktælling og fartmåling i foråret 2019 i Voerladegård og Dørup.

Herudover arbejdes der hen imod at få etableret en cykelbane langs Holmedal (strækningen gennem byen). Cykelbanen etableres mellem fortovet og kørebanen. Dette vil betyde, at cyklisterne ikke skal ud på kørebanen for at passere parkerede biler. I forbindelse med dette arbejdes der på forskellige løsninger til parkeringsopmærkning langs cykelbanen. Udvalget vil løbende holde byen informeret, som arbejdet skrider frem.

Svampetur i Dørup skov var en stor succes

Lørdag 22. september afholdt DN - Skanderborg sin årlige svampetur i Dørup skov. Turen blev ledet af Hanne Borre og Jan Hougaard og blev en stor succes. 60-70 engagerede svampesamlere inkl. børn (og et par hunde) var mødt frem ved Sportspladsen med deres kurve i håb om gevinst. Og gevinst var der: Masser af dejlige spisesvampe – foruden alle de ikke-spiselige, men lige så spektakulære.

Vejret artede sig fint! Kun et par mikro-byger fandt vej til skoven, og de gjorde ingen skade. Efter indsamlingen blev svampene bestemt og sorteret, og alle, der ønskede det, kunne hjembringe svampe til et lækkerkt måltid.

Mandagen efter var der en stor 2-sides artikel i Horsens Folkeblad, for der var sandelig både journalist og fotograf med på turen!

En dejlig flok i flot natur

...men bliver man "høj" ved blot at berøre svampe?

Ved bredden af Mossø

Af Lars Erdmann

Mossø ligger dér mod nord og har igennem tiderne enten spærret eller åbnet op for trafik. Den gang, da isen trak sig tilbage, lå her en stor klump is, sikkert med grus og sten på overfladen - et stort dødishul. Da isen var smeltet, lå søen tilbage i hullet.

For de første mennesker, der kom hertil for 12.000 år siden, var landet bevokset af mos, laver, små buske som blåbær og lavt pilekrat. Altså et landskab, man kunne skue hen over og trave igennem. Senere, da klimaet blev varmere, voksede skoven op, og i bondestenalderen lukkede skoven helt for udsyn. Man kunne ikke længere bare gå over små buske. Nu var det tæt skov. Når jeg har set, hvor hurtigt vores små 2 hektar skov kan blive ugennemtrængelig, så er det ikke svært at forestille sig, at det ville tage det meste af en dag at bevæge sig igennem skoven bare på en strækning som fra Dørup til Voervadsbro. Derfor brugte man åerne og søerne, når man skulle ind i landet. Selv det har ikke været let. For væltede træer har blokeret for sejladsen. Man har måttet ud af båden for at tage vægten af den, så man har kunnet skubbe den hen over forhindringen.

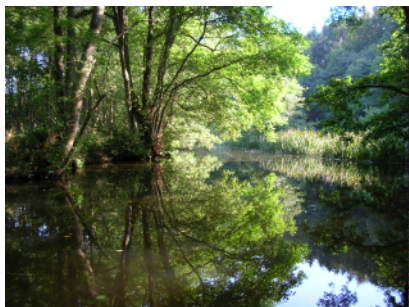
Min kone og jeg har sejlet i kano på floden Rospuda i det østlige Polen ikke langt fra den Ukrainske grænse. Der var meget lidt trafik på den flod.

Vi mødte 2 kajakker på 4 dage. Det betød også, at træer fik lov at ligge, hvor de faldt, for hvem skulle fjerne dem? Der, hvor vi satte kanoen i, var åen så lille, at man kunne springe over den. Vi lastede vores kano med over 100 kg. udstyr, mad, vand og en hund. Den første halve dag måtte vi gå meget af vejen, men kanoen var så let, at den gled uhindret hen over bunden, når vi og hunden ikke var i den. De følgende dage måtte vi ud, når væltede træer blokerede for sejladsen.

Så for os er det ikke svært at forestille sig, hvordan stenalder-bonden er kommet til Vilholt og har bosat sig. Stenalderhusene ved Vilholt viser, at de var her. Knobsket i Dørup Hestetald er fra en anden tid, men det er trods alt en efterkommer af de første både. Hvis man så "Bonderøven" i Finland i september, så man, hvor elegant man kunne udhule et aspe-træ og lave det til en "kano". Min kone og jeg har dog ikke udhulet et af vore træer for at komme ud og padle. I år 2001 købte vi en let kano, dvs. under 30 kg hos spejdersport i Århus. Da vi hentede den, kørte vi kun lige ud til Ringgaden og satte den i Århus Å. Og så var vi i en anden verden, hvor larmen fra trafikken hurtigt forsvandt. Sådan har vi siden haft den med til Frankrig, Sverige, Tyskland, Polen, mange danske åer og selvfølgelig på Gudenåen. Mindst en gang om året gør vi turen fra Teltpladsen i Voervadsbro og hjem. Vi plejer at være på teltpladsen lidt før kl. 8 om morgenen.

Så er mange af pladsens beboere ved at stå op, og vi er klar til at starte ude på åen, når det er tilladt fra kl. 8. Så har vi åen helt for os selv.

Det betyder, at alt dyrelivet er uforstyrret. Der går ikke lang tid, før vi ser det sølvagtige glimt at Isfuglen. Det glimt følger os hele vejen til Klostermølle. Lige efter Voervadsbro passerer vi Vilholt og kan tænke på dem, der engang slog sig ned her. Vi padler videre på noget af det absolut smukkeste stykke af Gudenåen.

Vi ved det, for vi har taget hele turen fra Tørring til Randersbro. En uforglemmelig oplevelse, som vi tit taler om at gøre igen. Men der er jo så meget, man gerne vil.

Efter en 1/2 time på åen gør vi holdt. Vi binder kanoen fast til en gren og lader den ligge og vugge midt i åen. Nu får vi den medbragte morgenmad. Imens der var bager i Voerladegård og Voervadsbro, så var det med friskbagt brød derfra. Kaffen varmer inden solen får magt. Vi er nu ikke alene i båden, for vores hund er med.

Da vi anskaffede ny hund for 2 år siden, var et af kravene, at den skulle kunne være med i kanoen.

Det udelukkede Labrador og andre tunge hunde. Ikke fordi det ville være umuligt, men det er noget nemmere, når hunden er en Welsh Springer Spaniel og kun vejer 20 kg.

Når morgenmaden er spist, går turen videre. Lige før Pinds Mølle slår åen en ordentlig bugt, og man sejler for en kort stund mod syd; men hurtigt er man igen på rette kurs mod nord. Her har åen skåret sig ind i brinken, så der kommer en 5-10 meter høj skrænt. Her var tidligere huller med reder af digesvaler. Men skoven er vokset frem, og de sidste år har der ikke være svaler. Kort efter Hjøllund kommer vi ind i Klosterkanalens stille vand. Strømmen er stadig kraftig; det mærker man så snart, man skal passere en forhindring. Men de gydebanker, man skal undgå længere oppe, er helt væk her. Den høje bøgeskov spejler sig i den blanke overflade.

Dette 'bygningværk' fra 1100 årene er ret imponerende. Isfuglen er nu ligeglad med, hvem der har bygget kanalen. - Dens rede kan man se i brinken i form af et hul en meter over vandspejlet.

Ved Klostermølle er det op med

Fortsætter

kanoen. Godt at strække benene, mens man transporterer kanoen forbi stemmeværket. Nu venter Mossø, og den sø skal man ikke spøge med. Men frisk brise fra vest gør, at turen til Dørup er let, og det tager ikke mere end en time. Når vi nærmer os Dørup, spejder vi efter landkending: Først passeres Odden til venstre, og Hem Odde afgrænser målet i det fjerne. Kendte konturer af høje graner

viser vej - en dejlig morgentur på i alt tre timer.

Vi er så ufattelig heldige, at vi blot skal finde den ryddede vandvej gennem siv og rør ind til vores lille 'sø-fritidshus', trække kanoen på land og bære den ind i båd-skuret, blot 5 meter fra søen.

Hvor var det dog herligt og heldigt, at vi kom til at bo her ved bredden af Mossø! ***

En by ved Ry

Af Arne Holm Petersen, Askov

Fra sidst i 1944 og frem til maj 1945 flygtede en stor del af den tyske befolkning i Østpreussen for den fremrykkende russiske hær. Ca. 248.000 kom til Danmark, hvor den tyske besættelsesmagt beslaglagde skoler, forsamlingshuse, hoteller mv. til indlogering af flygtningene. Også tyske militærforlægninger blev brugt. Således var der ved befrielsen ca. 1000 flygtninge på Ry flyveplads. Efter 5. maj var det den danske flygtningeadministration, der skulle stå for indkvarteringen af de mange mennesker, som man samlede i nogle større lejre. Ry flyveplads blev én af disse lejre. I løbet af kort tid stod en hel barakby færdig med beboelseshuse, administration, værksteder, skole, sygehus osv. På et kort over hele området tælles i alt 247 bygninger.

Flygtningebyen rummede ca. 8.000 flygtninge, ældre mænd, kvinder og børn.

Lejren blev en stor arbejdsplads for mange danskere: ledelse, vagtmandskab, bygningsarbejdere og mange flere. Min far, Sigvald Petersen, fik sit daglige arbejde derovre som murer. Hver dag gik cykelturen til Ry flyveplads. Barakkerne havde indtil flere skorstene. Det var fars job at mure skorstene op, sætte kakkelovne ind og sørge for vedligehold. Fraternisering, dvs. omgang med flygtningene, var strafbart. Det kneb for far at overholde denne regel, for han kunne godt lide at snakke med især de ældre tyske mænd, som havde mange spændende historier at fortælle om deres liv i det tidligere tyske Øst-

preussen. Mange af dem var dygtige håndværkere, som kom til at arbejde på forskellige værksteder i lejren. Deres håndværkssnilde kom far hjem med eksempler på. Beboerne i barakkerne hentede deres mad i et fælleskøkken. Maden var rigelig, men temmelig ensformig.

Derfor gjorde det lykke, når far smuglede krydderier af forskellig art derover. Specielt buddingpulver var populært. Som tak kom far hjem med udskårne figurer i træ, det kunne være et rådyr, en kronhjort eller et bræt, hvorpå der stod 4 høns, der med snore var forbundet til et lod under brættet. Når man satte loddet i bevægelse stod hønsene og hakkede i takt. Mere betænkelig var jeg, da far en dag kom hjem med jakke og bukser til mig, som en skrædder havde syet af en tysk soldateruniform. Hvordan ville kammeraterne tage mod mig i sådan et dress? De ænsede det heldigvis nærmest ikke.

En mørk aften sad vi og spiste aftensmad, da det bankede på døren. Min mor gik ud for at lukke op. Et øjeblik efter kommer hun lidt bleg i ansigtet tilbage og siger: "Sigvald, det må du tage dig af, der står en tysker udenfor". Far havde en flygtning som arbejdsmand i lejren, og en dag havde han været med i Voerladegård for at hente materiale. Far havde da vist ham, hvor vi boede, og nu havde manden i ly af mørket fundet vej ud af lejren for at gå til Voerladegård. Det var den slags tilfælde, som ikke måtte ske, så nu var gode råd dyre. Man-

den fik sin aftensmad, og så fik han ellers besked på at finde ind samme vej, som han var kommet ud. Dagen efter var han på sin plads i lejren igen en oplevelse rigere. Den oplevelse kunne min mor godt have undværet.

Området var omgivet med hegn, og på et langt stykke gik vejen gennem lejren, hvor de vejfarende skulle have passersedler ved indkørslen, som igen skulle afleveres ved udkørslen.

En enkelt gang skulle jeg med skolen på udflugt til Himmelbjerget, og det var med nogen spænding, vi kørte gennem lejren, hvor nogle af flygtningebørnene stod og rakte tunge efter os.

Rylejren blev tømt for flygtninge i løbet af 1948, og de sidste flygtninge i Danmark kom til Tyskland i 1949. Barakkerne blev solgt til brug som værksteder, anneksbygninger osv. Tilbage stod flygtningekirkegården til engang i 1960'erne, hvor gravene blev samlet på større gravpladser. I dag kan man endnu se soklerne fra enkelte barakker. F. eks. er der et par stykker ved stien ind til Blidsø.

Du kan læse mere om de tyske flygtninger i bøgerne: *"Drivtømmer"* og *"Mennesker i Malstrøm"* af Arne Gammelgård.

Nyt fra Menighedsrådet

Af Lars Linneberg, næstformand

Nyt kirkegårdssamarbejde.

Fra 1/1 2019 er der ansat en leder for kirkegårdene i Voerladegård, Ousted-Tånnings-Hylke, Veng og Messing sogne.

Kirkegårdspersonalet vil indgå i et team, dog således at der bliver en primær person til hvert sogn.

Vi glæder os til et udbytterigt samarbejde til gavn for personale og borgere.

Menighedsrådet de kommende 2 år

Ved valgaftenen den 11. september blev der opstillet en liste til menighedsrådet i Voerladegård sogn. Da der efterfølgende og inden fristens udløb ikke blev opstillet andre lister, bortfaldt valget til menighedsrådet, og den opstillede liste blev dermed gældende.

Af det tidligere råd ønskede alle at genopstille. Desuden opstillede Erik Kirkegaard, hvilket betyder, at Voerladegård menighedsråd i de næste 2 år består af:

Jacob Friis Nielsen, formand,
Lars Linneberg, næstformand,
Kurt Munch Sand, kasserer,
Mette Pilegård Heissel, kontaktperson
Tina Stampe Jørgensen, sekretær og
Erik Kirkegaard, suppleant.

Det nye medlem, Erik, udtaler til Voers Blad: Jeg er 51 år, gift med Pia, og vi har tilsammen 5 voksne børn, som alle for længst er flyttet hjemmefra. Vi bor i Voerladegård, hvorfra jeg driver min malerforretning - Malermester Erik Kirkegaard. I min fritid holder jeg meget af at fiske og i det hele taget bevæge mig i naturen, gerne sammen med vores hund, Fiona.

Det nye menighedsråd.

Bagerst fra venstre: Sognepræst Peter Tast, Kurt Munch Sand, Lars Linneberg og Jacob Friis Nielsen.

Forrest fra venstre: Mette Pilegård Heissel, Tina Stampe Jørgensen og Erik Kirkegaard.

Kommende møder i menighedsrådet

*** Tirsdag den 11. december kl. 19.00 i Menighedshuset**

**Alle har adgang til at overvære rådets møder.
Der tages forbehold for ændringer.**

Kirkelige arrangementer:

Af sognepræst Peter Tast

Familiegudstjeneste med børnekor og adventshygge

Første søndag i advent 2. dec. kl. 11.00

Børnekoret synger for os og med os ved denne festlige familiegudstjeneste, hvor vi byder det nye kirkeår velkommen. Efter gudstjenesten er der æbleskiver, saft og gløgg i menighedshuset. Tag hele familien med og kom i julestemning!

Stille aften i kirken

torsdag d. 6. december kl. 19.30

Stilleaften i kirken er en meget enkel gudstjeneste med mulighed for at være sammen i stilhed og med levende lys omkring sig i Voerladelsgård kirke. Der bliver indledt med dæmpet musik og en sang, og der vil være 10 minutters stilhed til meditation / fordybelse.

Julens 9 læsninger med Voerladelsgårdkoret

Søndag d. 16. dec. kl. 16.00 i Voerladelsgård kirke

Den store fortælling om, hvordan vi mennesker indgår i Guds frelsehistorie fra skabelsen over Jesu fødsel og til i dag, læses af borgere fra Voerladelsgård. Voerladelsgårdkoret synger for os og sammen med os på nogle af

de gode advents- og julesalmer. Kom til en varm og glædelig oplevelse.

Familiegudstjeneste

søndag d. 6. januar kl. 11.00

Velkommen til de nye minikonfirmander og deres forældre!

Minikonfirmanderne får små sjove opgaver i gudstjenesten, som er særligt tilrettelagt for dem. Bagefter er der kaffe, saft og kage i menighedshuset.

Biskop Henrik Wigh-Poulsen

Tirsdag d. 15. januar kl. 19.00 i menighedshuset (eller kirken, hvis vi bliver mange)

Menighedsmøde om gudstjenesten.

Skal gudstjenesten fornyes? Siden meningslaboratoriet for 3 ½ år siden har vi eksperimenteret med gudstjenesten og gudstjenestelivet i Voerladelsgård, og i 1 ½ år har vi prøvet en ny gudstjenesteform af. Nu er det tid til at få en debat om gudstjenesten og gudstjenestelivet i Voerladelsgård kirke.

Biskop Henrik Wigh-Poulsen kommer og holder et oplæg, hvorefter der bliver mulighed for spørgsmål og debat.

Gudstjenesteordningen er desuden helt aktuel på landsplan, da 3

udvalg for tiden udarbejder rapporter, der skal danne baggrund for en eventuel nedsættelse af et decideret liturgiudvalg.

Biskop Henrik Wigh-Poulsen

Børnehavens lysfest og Snapper-gudstjeneste

Torsdag d. 17. januar kl. 17.00

Særligt for børn i børnehavealderen og 0.-1. klasse og deres forældre, men andre er også velkomne. Snapper kommer og besøger os i kirken og har nok noget spændende med i sin kuffert!

Børnehavens lysfest 2018

Efter gudstjenesten er der mad i menighedshuset. For maden betales kr. 40 pr. Voksen. Børn og unge er gratis. Tilmelding til sognepræst Peter Tast senest onsdag d. 15. januar. Mail: pht@km.dk Tlf. 6122 3999

Jacob Birkler: Menneskesyn til eftersyn torsdag d. 31. januar kl.

19.00 i menighedshuset

Filosof, forfatter, debattør og tidl. medlem af etisk råd Jacob Birkler kommer og taler om menneskesynet i vore dage.

Blandt de største udfordringer i det danske samfund i dag finder vi et menneskesyn i forandring. Den største udfordring er dermed ikke økonomisk, men etisk. Flere penge kan gøre meget, men etik angår vores optik og dermed blik for mennesket. Hvor den samaritanske pligt førhen stod stærkt, er det nytte, som er blevet dagens målestok for de fleste beslutninger og valg. Den primære hjælp, vi tilbyder hinanden, er førstehjælp som erstatning for næstehjælp. Men hvordan ser der ud i linsesliberiet, hvor synet på mennesket udvikles?

Jacob Birkler

"Vintersamvær med Marie Drewes"

Søndag d. 24. februar kl. 11.00 – 14.00

Som noget nyt arrangeres et vintersamvær, der begynder med en gudstjeneste kl. 11.00. Bagefter er der frokost i menighedshuset. Under kaffen vil kunstner Marie Drewes fortælle om sit arbejde som kunstner.

Marie Drewes

Nye veje til håb!

Søndag den 10. marts 2019 del-tager Voerladegård sogn i Folkekirke's Nødhjælps årlige husstandsindsamling.

Der samles ind til at bekæmpe sult, sygdom, minefare, tørke, oversvømmelser, overgreb, frarøvelse af jord og anden ekstrem ulighed – og til at (gen)opbygge robusthed i verdens mest udsatte områder.

Der arbejdes også med menneskerettigheder og minerydning.

Folkekirke's Nødhjælp holder skarp kontrol med korruption og regner omhyggeligt på hvert eneste projekt, så det gavner flest muligt og bærer sig selv, når vi rejser igen.

Sæt allerede nu kryds ved 10. marts – og meld dig som indsamler – til Lars Linneberg, tlf. 2883 6112 eller e-mail: lars.linneberg@gmail.com

Sangften

Torsdag d. 8. marts kl. 19-21 i menighedshuset

Syng foråret i møde! Sammen med sognepræst Peter Tast vil borgere fra Voerladegård vælge sange, de særligt holder af, til denne forårssangften. Måske bliver der også plads til et par ønsker.

Vi skal naturligvis klare stemmerne med kaffe, the, saft og kage undervejs. Velkommen til en hyggelig sangften.

Det gode liv – den gode gudstjeneste!

Af Peter Tast, Sognepræst

Om fornyelse af gudstjenesten i Voerladegård kirke!

Oplæg til biskop Henrik Wigh-Poulsens besøg tirsdag den 15. januar kl. 19.00 og lidt om, hvad jeg har beskæftiget mig med i min studieorlov.

Vogt jer for formerne!

Deres opgave er kun at støtte op om indholdet!

Så enkelt kan man udtrykke en af pointerne omkring gudstjenesten i bogen Gudstjenestens kærneværdier af den svenske teolog og gudstjenesteekspert, dr. theol. Martin Modéus, der i mange år har arbejdet med gudstjenesteudvikling i Stockholm stift.

Helt så enkelt er det dog ikke, for gudstjenestens former er også med til at bære og understøtte indholdet. Men formerne har en tendens til at tage fokus, fordi de er så nemme at få øje på, mens det, der giver gudstjenesten værdi, er langt sværere at fastholde og definere og handler om, hvordan vi oplever gudstjenesten.

Da vi for nogle år siden begyndte at arbejde med udvikling af søndagens gudstjeneste i Voerladegård kirke, gik vi - som så mange andre - i gang med at se på gudstjenestens

former, fremfor at spørge os selv om, hvad det egentlig er, der giver gudstjenesten værdi.

Et problem ved at tage udgangspunkt i formerne er, at vi let kommer til at tale ved siden af hinanden, fordi vi har forskellige indre billeder af, hvad en god gudstjeneste er. Et andet problem er, at forandringer ikke nødvendigvis medfører forbedringer. Derfor skal man snarere søge efter fornyelse end forandring! Ikke at man skal være bange for at forandre, men hvis ikke forandringerne forbedrer noget, så er de jo ikke meget værd.

Skal man finde frem til en fornyelse af gudstjenesten, der forbedrer gudstjenesten kvalitativt, skal man snarere blive klar over, hvad der giver gudstjenesten værdi for os her i Voerladegård. Vi skal med andre ord stille os selv følgende spørgsmål:

Hvorfor har vi gudstjeneste, og hvorfor gider vi at komme?

Hvad er det, der giver gudstjenesten værdi?

Ja, hvad er en gudstjeneste egentlig? Og hvad får jeg ud af at deltage?

Hvad er en gudstjeneste?

Gudstjenesten er et ritual, hvor der etableres et møde (en relation) med

Fortsætter

Gud (det hellige), med medmennesket og med dig selv. Her fejrer vi livet på godt og ondt - lidt ligesom ved en fest. Med al den glæde og alt det bøv!l, der er ved at være i relation til andre. Fra børnene, der bryder normerne og (forhåbentligt) fylder rummet med en umiddelbar glæde, over festens hovedperson, der er i centrum, til den svigerinde, der lider af brystkræft, og bedstefar, der har mistet sin kone. Både glæde, smerte, sorg og sorgløshed er samlet og rummes ved samme lejlighed, og det gør samværet indholdsrigt og meningsfyldt. Gudstjenesten er ikke et arrangement eller en event som fx en teaterforestilling. Den er derimod et ritual, som bl.a. hjælper os ved at sætte ord på ting, der er sket, og på de mere eller mindre bøvlede relationer, vi er i.

Ved en gudstjeneste understøttes de medmenneskelige relationer med relationen til Gud – i mødet med "det hellige". Her taler vi med Gud (i bøn), og her taler Gud til os! Gennem ordet, vi hører, gennem nadverens fællesskab eller i små glimt, der pludselig rører noget i os. En dag sker det i en salme, en anden dag ved en læsning, en tredje dag ved et solstrejf på et afgørende tidspunkt, en fjerde dag ved en enkelt sætning, der rammer noget i mig og får mig til at tænke nyt omkring mit liv. Vores indbyrdes fællesskab opleves især ved dåb, salmesang, nadver og samtalen ved kirkekaffen, og det giver værdi til mit liv.

Af en lille, ikke-repræsentativ un-

dersøgelse, jeg foretog ved interviews af personer fra Voerladegård, fremgår det, at kærneværdierne i gudstjenesten for os er:

Fællesskab, (følelsesmæssig) berøring, hellighed, delagtighed, tryghed – tillid; åbenhed; nærvær, glæde og genkendelse.

Er gudstjenesten nødvendig?

Det gængse svar er, at gudstjenesten er nødvendig, fordi det er her, menigheden bliver til menighed, og finder alt det, som troen indeholder.

Men når nu de fleste folkekirke-medlemmer ikke er til stede, finder menigheden så stadig sin identitet i gudstjenesten? Modéus' bror Frederik, kommer i sin bog, *Mod til at være kirke*, med en fin betragtning her:

"Kirken eksisterer ikke for at verden skal blive mere kirkelig, men for at verden skal blive mere menneskelig!"

Så ja, kirken er nødvendig, men gælder det også gudstjenesten? Spørgsmålet om gudstjenestens nødvendighed strander ofte i en diskussion om søndagens højmesse kontra de mange andre former for særgudstjenester og kirkelige events, som tiltrækker betydeligt flere mennesker.

Selvom Martin Modéus mener, at den eneste langtidsholdbare ordning for gudstjeneste er søndagens højmesse, så er der dog noget, der er vigtigere end ordningerne, nemlig re-

lationerne! I gudstjenesten etableres et rum, hvor de tre grundrelationer kommer i spil, og det har vi brug for. Derfor er gudstjenesten nødvendig!

Når vi så går videre i arbejdet med gudstjenesteudvikling, kan vi vende spørgsmålet og spørge: "Hvad er nødvendigt i gudstjenesten?" Her bør kriteriet tilsvarende være: Det, der understøtter de 3 grundrelationer.

Hvem ejer gudstjenesten?

Hvem ejer egentlig gudstjenesten? De professionelle eller kirkegængerne? Selvom præsten leder og har ansvar for gudstjenesten og organisten spiller i 43% af tiden, så er det altså den gudstjenestefejrende menighed, der er gudstjenestens subjekt! De, der samles – de bedende og søgende – er udgangspunktet for, hvad det vil sige at være kirke. Det er kirkegængernes fællesskab, der bør have magten over gudstjenesten.

Hvordan udvikler og fornyer vi gudstjenesten?

Selvom vi gerne vil have nye kirkegængere, så nytter det ikke at lave gudstjeneste for dem, der ikke kommer! Udgangspunktet er dem, der kommer. Men måske vil flere få lyst til at komme, hvis menigheden og menighedens fællesskab er mere synligt. En måde at synliggøre menigheden i gudstjenesten på, er ved at danne grupper, der kan medvirke i gudstjenesten.

I stedet for at fokusere på den en-

kelte gudstjeneste bør vi snarere se gudstjenestelivet som helhed. Selvom det er ønskeligt at have gudstjeneste som et fast ritual hver søndag, så er det vigtigste dog, om vi kan skabe rum for relation og livsrytme? Kan gudstjenesten komme til at fungere som et pulsslag i en livsrytme?

Livsrytmer er både almindelige, daglige (morgen- eller aften-) ritualer, og i religiøs sammenhæng kan det fx være morgen-, aften- eller bordbøn. Kirkeklokkerne, der ringer solen op og ned efterfulgt af bedeslagene, understøtter en sådan daglig rytme.

Gudstjeneste som livsrytme er typisk den ugentlige højmesse, men der findes også mange andre livsrytmer, fx den månedlige, årstidsbestemte eller års-rytme. Der er f.eks. folk, der kommer fast til jul, påske, høst eller fx til aftengudstjenesten den sidste søndag i måneden.

Gudstjenestefornyelse bør ikke begynde i liturgien, men i relationerne og værdierne! Udvikles gudstjenesten fx ud fra de menneskelige relationer, bliver det ikke så afgørende, hvilken liturgi, form, liturgisk sprog eller musik, vi bruger.

Derfor bør vi gennemgå gudstjenesten led for led og spørge os selv, hvilke værdier og relationer leddene understøtter. Modéus mener, vi bør fokusere på og bevare alt, der understøtter de medmenneskelige relationer, da det er dem, der har det sværest i gudstjenesten.

Det, der understøtter de medmenneskelige relationer i gudstjenesten

Fortsætter

er bl.a. fællessang, korsvar, når gudstjenesten opleves som en slags "samtale", lægmandsmedvirken ved praktiske opgaver, oplæsning, bøn eller indholdet i bønner og evt. en "prædikensamtale" i st.f. prædiken. Når vi har gennemgået det, kan vi spørge os selv, om nogle led bør forstærkes, forandres eller fornyes?

Udover gudstjenestens form er der også helt konkrete fysiske elementer, der indvirker på måden, vi oplever gudstjenesten på. Det handler bl.a. om, hvordan vi sidder, står og går i gudstjenesten, og om, hvordan og hvorfra præsten leder gudstjenesten. Endelig har musikken meget stor betydning for, hvordan gudstjenesten opleves. At arbejde med lydsporet til en gudstjeneste kan gøres uden at ændre på noget i formen.

Modéus peger i sin bog, *Menneskelig gudstjeneste*, på, at man kan fremme "menneskelig varme" og gøre gudstjenesten mindre stiv ved at give børn en særlig rolle og lade dem medvirke i gudstjenesten med opga-

ver, der har rituel betydning, fx at tænde lys, bære dåbsvand, dele salmebøger ud.

Det er menigheden, der fejrer gudstjeneste, og derfor menigheden, der i samarbejde med præst og personale skal forme gudstjenesten bedst muligt.

Gudstjenestefornyelsesudvalget har allerede foretaget en del ændringer i gudstjenesten i Voerladegård kirke. Måske kan vi gøre det endnu bedre ved at spørge os selv, om ændringerne nu også understøtter de værdier og relationer, vi gerne vil fremme ved gudstjenesten i Voerladegård kirke.

Tirsdag d. 15. januar kommer biskop Henrik Wigh-Poulsen med et oplæg om gudstjenesten, hvorefter der vil blive mulighed for både spørgsmål og diskussion.

Sammen med menighedsrådet håber jeg, at mange vil dukke op og forholde sig til vores fælles gudstjeneste.

Glædelig jul

Af Peter Tast, sognepræst

Verden er fuld af opgaver, vi skal tage os af. Klimaforandringer og flygtninge fra krig hører vi om nærmest dagligt. FN har 17 verdensmål for bæredygtig udvikling, hvor afskaffelse af fattigdom og sult står øverst på programmet. Det burde simpelt-

hen være muligt i en så udviklet og rig verden, som vi lever i, hvor der produceres omkring dobbelt så mange fødevarer som der spises. At det alligevel ikke er så simpelt, giver os en stor opgave. Stop madspild! Hjælp med mennesket! Hvad du gør mod

andre, kommer tilbage til dig selv. Verden er som et spejl. Det, du er, får du også igen. Både varme og glæde, kulde og vrede.

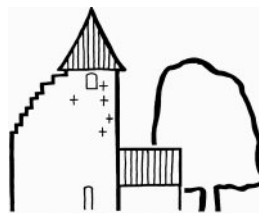
Men midt i alle bekymringerne og de mange opgaver, vi har, kommer Gud til os med nyt håb og nyt liv.

"For et barn er født os, en søn er givet os", og det er her vores kristne tro begynder. Ved skabelsen! Ved fødsel af et lille barn! Det nye liv bliver til midt i mørket og midt i politiske og økonomiske stridigheder, og de første, der ser det, er de mindst agtede i denne verden: Den unge Maria og Josef, der ikke engang kunne få en seng i herberget; hyrderne, der måtte holde nattevagt, og dyrene, der stod omkring. I Bjarne Reuters bog *"En nat i Betlehem"* har Kamilla Wichmann illustreret juleaften med Jesus-barnet midt i blandt dyrene.

Så smukt og fuld af liv. Det er her, vores tro begynder, og det er herfra, vi kan hente nye kræfter og livsmod til at kæmpe videre med alle de opgaver, vi skal tage os af året igennem.

Glædelig jul!

Voerladegaard Kirke og Sogn

Kirkelige adresser:

Voerladegaard Kirke:

Kirkedalen 7, Voerladegaard

Menighedshuset:

Kirkedalen 9, Voerladegaard

Sognepræst:

Peter Tast

Rønnebærvænget 11

8660 Skanderborg

tlf. 61 22 39 99

pht@km.dk

Graver:

Annemarie Bruun Hansen

tlf. 40 43 61 94

voerladegaard.kirke@gmail.com

Menighedsrådet:

7990@sogn.dk

Menighedsrådsformand:

Jacob Friis Nielsen

tlf. 20 60 29 12

jf@alekto.dk

Henvendelse om fødsler, navne-
ændring, attester mv. til:

Kirkekontoret:

Kirkebakken 4

8660 Skanderborg

tlf. 86 52 02 12

Gudstjenester, aktiviteter og sog-
neoplysninger:

www.sogn.dk/voerladegaard

Gudstjenester og aktiviteter i Voerladegaard Kirke vinter 2018-2019

Gudstjenester:

02. dec.	kl.11.00 *	1. sønd. i advent. Familiegudstjeneste. Børnekoret medvirker
06. dec.	kl.19.30 *	Stille aften i kirken
16. dec.	kl.16.00 *	Julens 9 læsninger med Voerladegårdkoret og lokale læsere
21. dec.	kl.10.00	Juleafslutning for vuggestue og dagplejere
21. dec.	kl.11.00	Juleafslutning for Voerladegård skole og børnehave
24. dec.	kl.14.30	Juleaften
25. dec.	kl.11.30	Juledag
06. jan.	kl.11.00 *	Familiegudstjeneste – opstart minikonfirmander
17. jan.	kl.17.00 *	Snappergudstjeneste - børnehavens lysfest
27. jan.	kl.19.00	Aftengudstjeneste med Keike Ørrild på violin
03. febr.	kl.11.00	Kirkekafe og møde med konfirmanderne og forældre
24. febr.	kl.11.00 *	Vintersamvær, frokost
10. marts	kl.09.30 *	Indsamling Folkekirkens Nødhjælp
24. marts	kl.16.00	Musikgudstjeneste med Keike Ørrild og Neel Westerberg på violiner

*) Se nærmere inde i bladet.

Oversigt over aktiviteter i Menighedshuset:

- * Tirsdag d. 15. januar kl. 19.00: Biskop Henrik Wigh-Poulsen holder oplæg og deltager i en samtale om gudstjenesten.
- * Torsdag d. 31. januar kl. 19.00: Filosof, forfatter, debattør og tidl. medlem af etisk råd Jacob Birkler: Menneskesyn til eftersyn.
- * Søndag d. 24. februar kl. 11.00: Vintersamvær, frokost, hvorefter Marie Drewes fortæller.
- * Torsdag den 7. marts kl. 19.00: Sangaften.

Konfirmation 2019: Bededag den 17. maj

Konfirmation 2020: Bededag den 8. maj

Voerladegård Kirke og Sogn